

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Sžo/7/2017
Identifikačné číslo spisu: 8016200510
Dátum vydania rozhodnutia: 22.11.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Jozef Hargaš
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:8016200510.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Hargaša a členov senátu JUDr. Kataríny Benzovej a JUDr. Eriky Šobichovej, v právnej veci navrhovateľky: A., bytom v Z., X., proti odporcovi: Centrum právnej pomoci, Kancelária Prešov, so sídlom Slovenská 40, Prešov, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu sp. zn. 4N 479/16-KaPO, R.z. 21792/2016 zo dňa 6. apríla 2016, konajúc o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 4S/27/2016-26 zo dňa 27. apríla 2017, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 4S/27/2016-26 zo dňa 27. apríla 2017 p o t v r d z u j e .

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

Odôvodnenie

I.

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Prešove podľa § 250q ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) potvrdil rozhodnutie odporcu (ďalej aj „Centrum“), ktorým navrhovateľke nebol priznaný nárok na poskytovanie právnej pomoci v právnej veci o zaplatenie 136,68 Eur s príslušenstvom navrhovateľovi ANTIK Telecom, s.r.o., so sídlom Čárskeho 10, Košice, vedenej na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 13C/135/2015, s poukazom na § 6 ods. 1 písm. c/ zákona č. 327/2005 Z.z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z.z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z.z. v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 327/2005 Z.z.“). Odporca tak rozhodol z dôvodu, že hodnota sporu, s ktorým sa navrhovateľka na odporcu obrátila, neprevyšuje hodnotu minimálnej mzdy ustanovenej nariadením vlády SR č. 279/2015 Z.z., ktorým sa ustanovuje suma minimálnej mzdy na rok 2016, t. j. sumu 405 Eur, a preto mal odporca za to, že podmienka hodnoty sporu podľa uvedeného zákonného ustanovenia nie je splnená.

Krajský súd v odôvodnení napadnutého rozsudku poukázal na zistenia vyplývajúce z administratívneho

spisu, podľa ktorých navrhovateľka požiadala o poskytnutie právnej pomoci žiadosťou zo dňa 28.12.2015 v právnej veci platobného rozkazu o zaplatenie 136,68 Eur s príslušenstvom. V žiadosti uviedla, že žiada právnu pomoc v rámci prebiehajúceho súdneho konania sp. zn. 13Ro/1230/2014 a k žiadosti pripojila žalobu, platobný rozkaz, odpor proti platobnému rozkazu, výzvu Okresného súdu Poprad a výzvu - odpoveď. Ďalej krajský súd z priložených listín zistil, že Okresný súd Poprad vydal dňa 05.03.2015 platobný rozkaz č. k. 13Ro/1230/2014-15 v právnej veci navrhovateľa ANTIK Telecom, s.r.o., proti odporkyni A., ktorým uložil odporkyni povinnosti zaplatiť navrhovateľovi 136,68 Eur s príslušenstvom a trovy konania vo výške 16,50 Eur pozostávajúce zo zaplateného súdneho poplatku za návrh a trovy právneho zastúpenia vo výške 59,14 Eur na účet právneho zástupcu navrhovateľa alebo aby v tej istej lehote podala odpor s odôvodnením vo veci samej na tomto súde. Navrhovateľka voči uvedenému platobnému rozkazu podala odpor podaním zo dňa 17.04.2015. Následne Okresný súd Poprad rozsudkom zo dňa 01.12.2015 č. k. 13C/135/2015-55 uložil odporkyni A. povinnosť zaplatiť žalobcovi ANTIK Telecom, s.r.o. sumu 136,68 Eur s príslušenstvom a trovy konania vo výške 16,50 Eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 89,12 Eur, a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Podľa krajského súdu je v danom prípade nesporné, že hodnota sporu neprevyšuje hodnotu minimálnej mzdy, keď hodnota sporu spolu s trovami činí 242,30 Eur a hodnota minimálnej mzdy podľa ustanovenia § 1 nariadenia vlády SR č. 279/2015 Z.z., ktorým sa ustanovuje suma minimálnej mzdy na rok 2016, je 405 Eur za mesiac pre zamestnanca odmeňovaného mesačnou mzdou, prípadne 2,328 Eur za každú hodinu odpracovanú zamestnancom. Krajský súd sa stotožnil s názorom odporcu, že navrhovateľka nespĺnila podmienku pre priznanie nároku na poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti podľa § 6 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z., keďže hodnota sporu neprevyšuje hodnotu minimálnej mzdy a nejedná sa o spor, ktorého hodnotu nemožno vyčísliť v peniazoch.

O trovách konania krajský súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 OSP v spojení s § 250l ods. 2 OSP tak, že účastníkom náhradu trov konania nepriznal, keďže navrhovateľka v konaní nebola úspešná a odporca aj pri úspechu v konaní nemá nárok na náhradu trov konania.

II.

Proti tomuto rozsudku podala navrhovateľka odvolanie v lehote ustanovenej zákonom. Mala za to, že krajský súd nerozhodol správne, spravodlivo, pravdivo a nestranne. Mala za to, že rozsudok krajského súdu jej nedal odpoveď na to, prečo jej žiadosť putovala z Centra v Prešove do Centra v Liptovskom Mikuláši, odtiaľ do Centra v Bratislave a tou istou cestou späť. Ani na to, či minimálna mzda ustanovená nariadením vlády č. 279/2015 Z.z., t. j. suma 405 Eur, je daná k výpočtu sporu vedenom na súde alebo k výpočtu o bezplatné zastupovanie. Položila otázku, ako sa hodnotí a podľa čoho má občan nárok na právnu pomoc z Centra právnej pomoci. Zdôraznila, že Centrum právnej pomoci Liptovský Mikuláš vždy hodnotilo, či je možné bezplatné zastúpenie a nie či je výška sporu taká alebo onaká. Podľa jej názoru krajský súd prihliadal viac na Centrum ako na spravodlivosť. Mala za to, že putovanie jej žiadosti z východu na západ a opačne bolo úmyslom zo strany Centra smerujúcim k zdržiavaniu žiadosti ako pomsta na sťažnosť navrhovateľky na právničku p. L. z Liptovského Mikuláša.

Záverom odvolania žiadala, aby najvyšší súd zistil dôvod putovania jej žiadosti celou republikou, predpis, na základe ktorého sa takto pri podaní žiadosti môže postupovať a žiadala tiež priznanie odškodného za úmyselné konanie Centra.

Odporca vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľky súhlasil s napadnutým rozsudkom Krajského súdu v Prešove a s vysloveným právnym záverom sa stotožňoval.

III.

Dňom 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok upravujúci v zmysle § 1 písm. a) právomoc a príslušnosť správneho súdu konajúceho a rozhodujúceho v správnom súdnom konaní, a v zmysle § 1 písm. b) konanie a postup správneho súdu, účastníkov konania a ďalších osôb v správnom súdnom konaní.

Podľa § 492 ods. 1 Správneho súdneho poriadku konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Podľa § 492 ods. 2 Správneho súdneho poriadku odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 OSP preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu dôvodov odvolania podľa § 212 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP, bez nariadenia pojednávania, podľa § 250ja ods. 2 a § 214 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP s tým, že deň verejného vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nie je možné vyhovieť. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 22. novembra 2018 podľa § 156 ods.1 a 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP.

Podľa § 1 zákona č. 327/2005 Z.z. účelom tohto zákona je vytvoriť systém poskytovania právnej pomoci a zabezpečiť jej poskytovanie v rozsahu ustanovenom týmto zákonom fyzickým osobám, ktoré v dôsledku svojej materiálnej núdze nemôžu využívať právne služby na riadne uplatnenie a ochranu svojich práv, v konaniach o oddlžení podľa osobitného predpisu, v azylových veciach, v konaní o administratívnom vyhostení, v konaní o zaistení štátneho príslušníka tretej krajiny alebo v konaní o zaistení žiadateľa o udelenie azylu podľa osobitného predpisu, oznamovateľom kriminality alebo inej protispoločenskej činnosti (ďalej len "protispoločenská činnosť") alebo osobe, voči ktorej bola pozastavená účinnosť pracovnoprávneho úkonu podľa osobitného predpisu, a prispieť k predchádzaniu vzniku právnych sporov.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a/ zákona č. 327/2005 Z.z. sa účely tohto zákona je právnu pomocou poskytovanie právnych služieb osobe oprávnenej podľa tohto zákona v súvislosti s uplatňovaním jej práv, ktoré zahŕňajú najmä právne poradenstvo, pomoc pri mimosúdnych konaniach, vrátane sprostredkovania riešenia sporov formou mediácie spisovanie podaní na súdy, zastupovanie v konaní pred súdmi a vykonávanie úkonov s tým súvisiacich a úplné alebo čiastočné uhrádzanie nákladov s tým spojených.

Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z. fyzická osoba má právo na poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti, ak

- a) jej príjem nepresahuje 1,4-násobok sumy životného minima ustanoveného osobitným predpisom a nemôže si využívanie právnych služieb zabezpečiť svojím majetkom,
- b) nejde o zrejmu bezúspešnosť sporu a
- c) hodnota sporu prevyšuje hodnotu minimálnej mzdy okrem sporov, v ktorých nie je možné hodnotu sporu vyčísliť v peniazoch.

Podľa § 6 ods. 2 zákona č. 327/2005 Z.z. podmienky na poskytnutie právnej pomoci podľa odseku 1 písm. a) a b) musí fyzická osoba spĺňať počas celého trvania poskytovania právnej pomoci bez finančnej účasti.

IV.

Podstatou správneho súdnictva je ochrana práv občanov a právnických osôb, o ktorých sa rozhodovalo v správnom konaní; ide o právny inštitút, ktorý umožňuje, aby sa každá osoba, ktorá sa cíti byť rozhodnutím či postupom orgánu verejnej správy poškodená, dovolala súdu, ako nezávislého orgánu a vyvolala tak konanie, v ktorom správny orgán už nebude mať autoritatívne postavenie, ale bude účastníkom konania s rovnakými právami, ako ten, o koho práva v konaní ide.

Úlohou správneho súdu pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa piatej

časti tretej hlavy Občianskeho súdneho poriadku je posudzovať, či správny orgán vecne príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkmi konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj s procesnoprávnymi predpismi. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúceho vydaniu napadnutého rozhodnutia. V rámci správneho prieskumu súd teda skúma aj procesné pochybenia správneho orgánu namietané v opravnom prostriedku, či uvedené procesné pochybenie správneho orgánu je takou vadou konania pred správnym orgánom, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

Z ustanovenia § 1 zákona č. 327/2005 Z.z. vyplýva jeho účel, a to vytvoriť systém poskytovania právnej pomoci a zabezpečiť jej poskytovanie v rozsahu ustanovenom týmto zákonom fyzickým osobám, ktoré v dôsledku svojej materiálnej núdze nemôžu využívať právne služby na riadne uplatnenie a ochranu svojich práv a prispieť k predchádzaniu právnych sporov. Štát potom sám, resp. v prevažnej miere, znáša náklady za poskytnutie právnej pomoci znevýhodneným osobám. V takom prípade je viac ako vhodné stanoviť podmienky, za ktorých bude takáto forma právnej pomoci fyzickým osobám patriť, a to predovšetkým v snahe vylúčiť zneužívanie tejto právnej úpravy. Zákonodarca stanovil tieto podmienky v § 6 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z. kumulatívne, čo znamená, že na to, aby bola žiadosť o poskytnutie právnej pomoci posúdená kladne, je nevyhnutné splniť všetky v uvedenom zákonom ustanovení upravené podmienky. Dve z troch týchto podmienok musia byť navyše splnené počas celého trvania poskytovania právnej pomoci (viď § 6 ods. 2 uvedeného zákona). Jednou z takýchto podmienok je práve určenie hodnoty sporu, v rámci ktorého sa o právnu pomoc žiada. Hodnota takého sporu musí prevyšovať hodnotu minimálnej mzdy stanovenej v príslušnom období (okrem sporov, v ktorých nie je možné hodnotu sporu vyčíslieť v peniazoch, čo nie je prípad navrhovateľky).

V.

V prejednávanej veci tomto prípade Centrum, ako aj krajský súd správne ustálili, že hodnota sporu, v rámci ktorého navrhovateľka žiada poskytnutie bezplatnej právnej pomoci, je 242,30 Eur. Vyplýva to zo žiadosti navrhovateľky o poskytnutie právnej pomoci doručenej Centru dňa 05.01.2016 a jej príloh, ktoré o. i. tvorí rozsudok Okresného súdu Poprad č. k. 13C/135/2015-55 zo dňa 01.12.2015, ktorým bola navrhovateľka zaviazaná na zaplatenie sumy 136,68 Eur s príslušenstvom (úrokmi z omeškania), trov konania v sume 16,50 Eur a trov právneho zastúpenia v sume 89,12 Eur. Túto skutočnosť napokon navrhovateľka ani nerozporovala. Hodnota minimálnej mzdy v rozhodnom období (v čase podania predmetnej žiadosti, t. j. v roku 2016), bola určená nariadením vlády SR č. 279/2015 Z.z., ktorým sa ustanovuje suma minimálnej mzdy na rok 2016 a predstavovala sumu 405 Eur. Z uvedeného je nepochybné, že v prípade navrhovateľky nie je splnená jedna z kumulatívnych podmienok na poskytnutie bezplatnej právnej pomoci, a to podmienka zakotvená v § 6 ods. 1 písm. c/ zákona č. 327/2005 Z.z.

S ohľadom na dôvody uvedené v odvolaní najvyšší súd ustálil, že krajský súd vo svojom rozhodnutí presvedčivo, logicky a v dostatočnom rozsahu vysvetlil, čo ho viedlo k prijatému záveru, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil. Krajský súd jasným a zrozumiteľným spôsobom vysvetlil, prečo navrhovateľka nespĺňa zákonné podmienky na priznanie nároku na poskytnutie bezplatnej právnej pomoci (nesplnenie podmienky ustanovenej v § 6 ods. 1 písm. c/ zákona č. 327/2005 Z.z.). Odvolací súd dodáva, že námietka navrhovateľky vo vzťahu k procesnému postupu Centra po podaní jej žiadosti nemôže zvrátiť rozhodnutie v danej veci a vo vzťahu k splneniu podmienok na poskytnutie bezplatnej právnej pomoci ju nemožno považovať za právne relevantnú. Nahliadnutím do administratívneho spisu odvolací súd navyše zistil, že žiadosť navrhovateľky bola najprv postúpená miestne príslušnej kancelárii Centra právnej pomoci Liptovský Mikuláš a neskôr na základe príkazu riaditeľky Centra právnej pomoci zo dňa 10.02.2016 bola žiadosť navrhovateľky postúpená späť odporcovi, o čom bola navrhovateľka listom zo dňa 11.02.2016 upovedomená.

Najvyšší súd konštatuje, že navrhovateľka v odvolaní neuviedla také skutočnosti, ktoré by spochybňovali vecnú správnosť výroku rozsudku krajského súdu, ani také právne relevantné námietky,

s ktorými by sa krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nebol dostatočne vysporiadal. Najvyšší súd teda nezistil ani procesné vady, ktoré by samy o sebe boli dôvodom pre zrušenie rozhodnutia Krajského súdu v Prešove. Rozsudok krajského súdu sa dostatočne podrobne zaoberá skutkovými zisteniami správneho orgánu a námietkami navrhovateľky. Odvolací súd sa preto v plnom rozsahu stotožňuje s dôvodmi prvostupňového rozsudku, ktoré zodpovedajú obsahu spisu a tieto dôvody si odvolací súd osvojuje ako svoje vlastné.

VI.

Keďže podľa názoru najvyššieho súdu krajský súd o otázkach, ktoré boli dôvodom podaného odvolania, nerozhodol svojvoľne a nezákonne a keďže najvyšší súd nezistil dôvod na zmenenie alebo zrušenie napadnutého rozsudku, považujúc jeho odôvodnenie za logické, jasné a zrozumiteľné a nezistil v tomto rozhodnutí žiaden rozpor so zákonom, rozsudok krajského súdu podľa § 219 ods. 1 a 2 OSP potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa § 224 ods. 1 a § 250k ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 OSP tak, že neúspešnej navrhovateľke náhradu trov odvolacieho konania nepriznal a žalovanému náhrada trov konania neprináleží zo zákona.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.